

Broedvogelinventarisaties in 2008

Frank van Groen

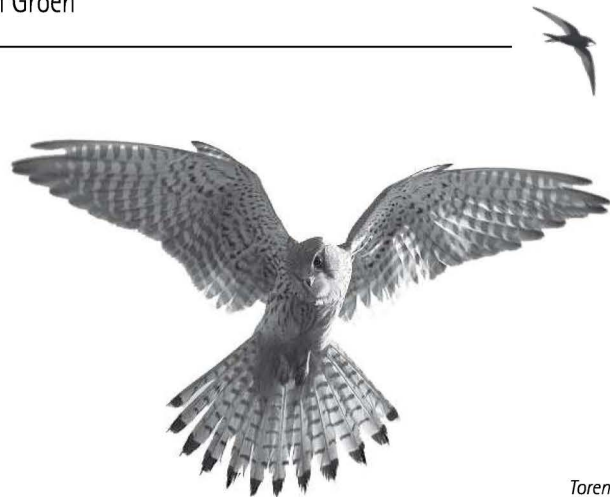

FOTO: MARIANNE SLOT

*Torenvalk een nieuwe
soort op de lijst*

In 2008 werden in de Amsterdamse regio in diverse gebieden broedvogels geïnterviewd. De resultaten uit maar liefst 22 gebieden staan vermeld in Tabel 1. Voor overzichten van broedvogelinventarisaties in de Amsterdamse regio uit 2005, 2006 en 2007 wordt verwezen naar eerder verschenen artikelen in dit blad (Louwe Kooijmans 2006, 2007 en Van Groen 2008). Ten opzichte van 2007 is Nullestein afgevalen als inventarisatiegebied. Park De Kuil en Lange Bretten zijn nieuw in het overzicht. Ook zijn vier gebieden van de Amstelveense Poel, die al jaren door leden van de vogelwerkgroep IVN Amstelveen worden geïnterviewd, toegevoegd: de zuidelijke en de westelijke Oeverlanden, de Kleine Poel en het Bloesepark. De resultaten van Botshol uit 2008 zijn nog onder voorbehoud. Alle gebieden werden geïnterviewd volgens de BMP-A methode van SOVON (Van Dijk 2004).

In de 22 telgebieden zijn in 2008 van 101 vogelsoorten 5737 territoria vastgesteld. Uit het overzicht blijkt dat de Merel de talrijkste soort is (401). Op twee staat nu de Winterkoning (369, in 2007 op drie). Op drie staat de Kokmeeuw (359 paar, exclusief in Botshol). Andere algemene soorten die boven de 200 territoria uitkomen zijn Aalscholver (Botshol), Wilde Eend, Meekoet, Houtduif en Koolmees. Vijf soorten komen in alle plots voor als broedvogel: Meekoet, Houtduif, Merel, Pimpelmees en Koolmees.

Ten opzichte van 2007 zijn zeven soorten nieuw verschenen. Het betreft Torenvalk (Diemerpark en Lange Bretten), Boomvalk (Botshol), Kleine Mantelmeeuw (Botshol), Ransuil (Westgaarde), Grote Lijster (Westgaarde), Roek (Oosterpark) en Goudvink (Botshol en Diemerpark).

Verdwenen ten opzichte van 2007 zijn Patrijs (Lutkeveerpolder) en Zwarte Mees (Flevopark).

Naast de 22 gebieden uit Tabel 1 worden binnen de regio Amsterdam jaarlijks ook dertien plots geïnterviewd in het kader van het landelijk Weidevogelmeetnet in het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) in opdracht van de provincie Noord-Holland. Er wordt gewerkt volgens de BMP-W methode (Teunissen & Van Kleunen 2000). Het NEM-Weidevogelmeetnet wordt gecoördineerd door SOVON. Omdat maar een beperkt aantal soorten wordt geïnterviewd staan de gegevens van deze plots apart vermeld in Tabel 2. Het gaat om gebieden in Waterland (6), Ilperveld (3), Marken (1), de Middelpolder (1), de Bovenkerkerpolder (1) en de Holendrecht- en Bullewijkpolder (1).

Naast de 21 verplichte soorten (BMP-W) zijn in deze plots ook Grauwe Gans, Kolgans, Brandgans, Grote Canadese Gans, Nijlgans en Kluut geteld. Alleen de soorten die daadwerkelijk zijn vastgesteld in één van de dertien plots staan vermeld in de tabel. Het gaat om zestien soorten. Dit betekent dat Kolgans, Brandgans, Kluut, Tafelend, Wintertaling, Wulp, Kemphaan, Watersnip, Kwartelkoning, Kwartel en Patrijs niet zijn vastgesteld in deze meetnetplots.

In 2008 werden in de dertien meetnetplots precies 1000 territoria vastgesteld, verdeeld over zestien soorten. Gemiddeld werden in een plot tien soorten vastgesteld. De Grutto is de talrijkste broedvogel in de meetnetplots (269 territoria), op de voet gevolgd door de Kievit (259). Verder komt alleen de Tureluur boven de 100 territoria uit. Ook Krakeend (89) en Schollekster (69) zijn relatief talrijk. Soorten die in slechts één plot zijn vastgesteld zijn Zomertaling (Barnegat) en Grote Canadese Gans (Holendrecht- en Bullewijkpolder).

Van de zestien vastgestelde soorten komen Grote Canadese Gans, Zomertaling, Slobeend, Grutto en Graspieper alleen in de weidevogelmeetnetplots voor.

De in totaal 35 onderzochte gebieden kunnen worden beschouwd als een goede dwarsdoorsnede van de Amsterdamse regio op het gebied van broedvogels. De cijfers uit beide tabellen geven aldus een redelijk compleet beeld van de broedvogelbevolking in de regio Amsterdam in 2008. Hierbij moet wel worden bedacht dat relatief weinig plots zich in bebouwd gebied bevinden terwijl dat wel een groot deel van het oppervlak van de regio beslaat. In de parken liggen juist relatief veel plots. Grote delen van het stedelijk gebied zijn marginaal biotoop voor veel vogels. Hier komen veel vogelsoorten niet tot broeden en algemene soorten halen hier vaak maar lage dichtheden. Dat van sommige soorten, die elders schaars zijn, echter verrassend hoge aantallen kunnen worden vastgesteld in een stedelijk plot bewijzen wel de aantallen van Gierzwaluw (24), Huiszwaluw (37) en Huismus (47) in het Oostelijke Havengebied.

Het MUS-project van SOVON geeft een beter beeld van de broedvogels van stedelijk gebied (zie De Bruin 2008). Soorten als Stadsduif, Gierzwaluw en Kauw komen in het Meetnet Urbane Soorten beter uit de verf dan in het Broedvogel Monitoring Project. Ook op weinig plaatsen broedende soorten als Ooievaar en Oeverzwaluw worden met de MUS-methode eerder opgemerkt. Over een aantal jaar kan vanuit de MUS-gegevens via een verdeelsleutel hopelijk meer gezegd worden over het aantal territoria. Dan wordt het wellicht mogelijk deze gegevens te vergelijken met de BMP-gegevens.

Grofweg zijn de onderzochte telgebieden uit Tabel 1 onder te verdelen in drie regio's: de parken, het stedelijk gebied en het landelijk gebied. Zoals te verwachten zijn de plots in het stedelijk gebied soortenarmer (totaal 39 soorten, gemiddeld 26 soorten) dan de plots in de parken (totaal 63 soorten,

Tabel 1. Resultaten broedvogelinventarisaties Amsterdamse regio 2008 (index 2006=100)

		parken									stedelijk gebied				landelijk gebied													
	Gebied	Park De Kuil	Eendrachtspark	Erasmuspark	Flevopark	Frankendael	Gerbrandypark	Hortus & Wertheimpark	Oosterpark	Westgaarde	Rembrandtpark	Mirandabad e.o.	Oostelijk Havengebied	Polderweggebied	Botshol	Diemerbos	Diemerpark	Lange Bretten	Lutkemeerpolder	Oeverlanden West	Bloesempark	Kleine Poel	Oeverlanden Zuid	Totaal	Index 2007	Index 2008		
	Oppervlak (ha)		32	16			17					23		21	200					16	8	20	7	360				
1	Dodaars																8		6					14	125	175		
2	Fuut	2	7		1		1				5	1	3	1	15		8		2	4		4	6	60	96	98		
3	Aalscholver														227									227	117	111		
4	Roerdomp *																1							1				
5	Blauwe Reiger				57	25									4									86	64	72		
6	Heilige Ibis														5									5				
7	Lepelaar														18									18	218	164		
8	Knobbelzwaan		1		1			1	1				1		3	1	1	1	1	1	1	2		16	160	260		
9	Grauwe Gans														129	1	8			9		10	3	160	127	125		
10	Soepgans								2					3										5				
11	Nijlgans	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				10					3		3	5	31	95	129		
12	Bergeend														1		2		1					4				
13	Krakeend	2	3	1	2	1	1			3	1	1	1		4	9	11	4	13	4			1	62	86	120		
14	Wilde Eend	9	13	x	40	14	5	4	20	18	34	10	10	13	14	19	12		x	20	2	11	7	275	91	98		
15	Soepeend	1			9	11		1	27	2	2		13	1		1			x	7				75	120	112		
16	Muskuseend			1		1																		2				
17	Krooneend														3		1							4				
18	Tafeleend										1								2					3				
19	Kuifeend			x			3			1					9		7	2	8	2		3	5	40	155	159		
20	Bruine Kiekendief														2									2				
21	Havik									1					3					1			1	6				
22	Sperwer									2					1	1								4				
23	Buizerd									2					5			1		1				9				
24	Torenvalk																1	1						2				
25	Boomvalk *														1									1				
26	Fazant	1								1					6	3	5	3	4	1	2	4	2	32	92	84		
27	Waterral																5							5				
28	Waterhoen	6	10	4	7	14	5		5	5	12	2		2	1	1	8	6	x		1	2	1	92	112	98		
29	Meerkoet	10	21	10	15	11	12	2	8	9	19	7	29	7	21	5	22	8	x	7	2	12	6	243	103	92		
30	Scholekster	1			2						1	1							2			1		8	80	140		
31	Kleine Plevier																		3					3	67	100		
32	Kievit																		14	1		3		18	127	120		
33	Tureluur *																		3					3				
34	Zwartkopmeeuw														1									1				
35	Kokmeeuw														359									359	61	63		
36	Kleine Mantelmeeuw														1									1				
37	Zwarte Stern *														9									9	127	82		
38	Stadsduif				8	28			12			4	9	27										88	104	116		
39	Holenduif				4	5		1	2		5			1	1									19	89	106		
40	Houtduif	19	21	x	21	17	11	7	33	8	54	16	13	20	6	1	7	5	x	1	2	2	1	265	107	118		
41	Turkse Tortel	2	1			2	1	1				1		1					1			1		11	91	55		
42	Halsbandparkiet	1	3		7	6	2	5	4	1	6	2	1	1			2	3						44	91	106		
43	Alexanderparkiet								1															1				
44	Koekoek *				2										8	1	3	3	1	1		1	1	21	106	94		
45	Bosuil														1	1								2				
46	Ransuil *									1														1				
47	Gierzwaluw												24											24	114	114		
48	IJsvogel									1					1		2							4				
49	Groene Specht *				1					1							1							3				
50	Grote Bonte Specht	2	3	1	5	1	1	1	2	6	7	2		1	6	2	4	2		2	1		1	50	110	126		
51	Veldleeuwerik *																		2					2				

		parken										stedelijk gebied			landelijk gebied											
	Gebied	Park De Kuil	Eendrachtpark	Erasmuspark	Flevopark	Frankendael	Gebrandypark	Hortus & Wertheimpark	Oosterpark	Westgaarde	Rembrandtpark	Mirandabad e.o.	Oostelijk Havengebied	Polderweggebied	Botstol	Diemerbos	Diempark	Lange Drenten	Luikemeerpolder	Oeverlanden West	Bloesempark	Kleine Poel	Oeverlanden Zuid	Totaal	Index 2007	Index 2008
	Oppervlak (ha)	32	16				17					23		21	200				16	8	20	7	360			
52	Boerenzwaluw *																		1				1			
53	Huiszwaluw *												37										37	84	116	
54	Boompieper														12								12	100	200	
55	Gele Kwikstaart *																		2				2			
56	Witte Kwikstaart									2			2		3		2		3					12	58	100
57	Winterkoning	18	27	10	33	14	12	3	22	44	51	6		8	x	22	34	30	x	10	3	12	10	369	105	112
58	Heggenmus	12	16	5	7	4	x	3	6	14	14	2	1	6	x	9	16	4	x	2	3	2		126	100	125
59	Roodborst	2	4	3	11	3	2	2	2	36	13	5			x	15	1	3	x	2	2	1	7	114	104	84
60	Nachtegaal *																4	4				1		9		
61	Blauwborst														3	1	10	6	6					26	117	83
62	Zwarte Roodstaart												1	1										2		
63	Merel	22	32	11	35	14	13	5	28	41	80	20	15	17	x	8	13	18	x	9	6	6	8	401	97	95
64	Zanglijster	1	4	1	8	1	1	1	3	8	6	2			8	7	7	8		2	8	2	3	81	98	102
65	Grote Lijster									1														1		
66	Sprinkhaanzanger														11	4	7	2		1		1		26	74	105
67	Snor *														8		4		1					13	53	68
68	Rietzanger				1										88	8	29	3	4					133	118	147
69	Bosrietzanger				4	1				1						6	31	13	9		1			66	144	115
70	Kleine Karekiet	4			3	4									x	3	84	16	40	9	2	9	16	190	131	128
71	Spotvogel *														2	1	3							6		
72	Braamsluiper				1					1							2	2	1					7		
73	Grasmus																43	12	7					62	147	139
74	Tuinfluit	4			5					1	1	1		1	x	20	27	6	1	6	5	8	1	87	129	127
75	Zwartkop	4	5	3	13	4	2		6	15	19	1		2	x	23	14	10	1	4	7	4	5	142	94	100
76	Tijftjaf	6	9	3	16	3	4	2	5	16	17	4		3	x	19	23	22	x	7	6	8	6	179	112	129
77	Fitis	2			7					3	1				x	18	55	25	1	12	6	12	8	150	126	122
78	Goudhaan									5														5		
79	Grauwe Vliegenvanger *									2					2				1					5		
80	Baardman																2		1					3		
81	Staartmees	1	2		4	1		1	3	8	7	1			4		1	4		2	1		2	42	92	135
82	Matkop *														2	2	1	1		1	1		1	9	50	60
83	Pimpelmees	8	12	x	16	7	x	4	10	16	16	6	12	7	5	5	7	5	x	2	3	4	3	148	92	95
84	Koolmees	17	20	x	23	6	x	4	22	32	31	7	12	9	x	11	11	5	x	5	5	6	10	236	110	120
85	Boomklever				4	1				1														6		
86	Boomkruiper	3	6	2	6	3	3	2	4	7	5	3		1	4	1		5	1		2			58	96	80
87	Gaai	1	1		2	1	1		1	5	3				6	1	3	4		1		1	1	32	66	83
88	Ekster	4	7	2	16	6	4	2	12	6	16	3		3			8	2	2		1	2		96	105	96
89	Kauw				2	4		1	5			3	5	1							2			23	96	85
90	Roek								3															3		
91	Zwarte Kraai	2	5	1	10	4	2	1	8	4	6	3	5	3	3	2	11	1				2		73	100	105
92	Spreeuw								1				5	1	3				x			3		13	92	100
93	Huismus *								1				47	4					5		2			59	83	100
94	Ringmus *																		3					3		
95	Vink	6	6	2	3	4	2	1	1	15	6	2			x	7	1	3		2		1	7	69	80	86
96	Groenling	1	1		4					6	2			3	3	1	21	10	2	1	3			58	91	129
97	Putter		1			1				1		1	2		1		6	3	3	1				20	56	64
98	Kneu *																5	4	2					11	122	56
99	Goudvink														2		1							3		
100	Appelvink									1														1		
101	Rietgors	1			1										28	2	28	8	14	2		2		86	84	123
	Aantal territoria	176	242	61	418	223	89	56	261	355	442	117	248	148	1073	242	634	278	174	146	76	150	128	5737		
	Aantal soorten	33	28	22	42	34	25	24	32	44	31	28	22	28	62	37	55	42	51	36	25	36	28	101	63	63

* = Rode lijstsoort x= wel broedvogel, maar niet geteld

Fitis

FOTO: ROBERT HEENSKERK

gemiddeld 32 soorten) en die het in landelijk gebied (totaal 88 soorten, gemiddeld 41 soorten). De plots in het landelijk gebied zijn duidelijk het soortenrijkst.

Parken Leuke ontwikkeling in de parken is de vestiging van een kleine kolonie Roeken (drie nesten) in het Oosterpark. Soorten die alleen in de parken zijn vastgesteld zijn Muskuseend, Alexanderparkiet (Oosterpark), Ransuil (Westgaarde), Grote Lijster (Westgaarde), Goudhaan (Westgaarde), Boomklever, Roek en Appelvink (Westgaarde).

Stedelijk gebied Soorten die gebonden zijn aan bebouwing worden vooral hier aangetroffen. Het gaat om Stadsduif, Gierzwaluw, Huiszwaluw, Zwarte Roodstaart en Huismus. Het aantal Meerkoeten is opvallend hoog.

Gierzwaluw, Huiszwaluw en Zwarte Roodstaart werden in 2008 exclusief in het stedelijk gebied

Tabel 2. Resultaten weidevogelmeetnet Amsterdamse regio 2008 (index 2006=100)

	Gebied	Iperveld, Nieuwe Gouw	Iperveld, Gouwsloot	Iperveld, Dorre Ijp	Waterland, Balmermeer	Waterland, Poppendam	Waterland, Barnegat	Waterland, Rijperweg	Waterland, Broekerveer	Waterland, Rietbroek	Marken	Holendrecht- en Bullenwijkerpolder	Middelbolder Amstelveen	Bovenkerkerpolder	Totaal 2008	Index 2007	Index 2008
	Oppervlak (ha)	34	44	40	48	55	41	47	64	59	40	52	65	59	648		
1	Knobbelzwaan			1	1			1	1	1	1	2	5	5	18	115	139
2	Grauwe Gans						21					3	2		26		
3	Canadese Gans											2			2		
4	Nijlgans		1		1							1			3		
5	Bergeend			2	10	5	2	2	1	1	2	3	2	2	32	130	160
6	Krakeend	3	7	3	5	11	5	8	1	1	11	12	19	3	89	88	96
7	Zomertaling *						1								1		
8	Slobeend *	2	5	1	2	3	3	5			2	1	5	3	32	70	80
9	Kuifeend	5	2	1							1		6		15	115	115
10	Scholkster	2	10	4	3	3	3	3	5	3	3	11	12	7	69	79	92
11	Kievit	4	27	18	7	17	25	25	6	4	39	29	35	23	259	94	81
12	98145,451	3	51	11	4	17	35	35	4	3	36	17	32	21	269	85	92
13	Tureluur *	3	22	6	3	5	22	16	5	1	33	8	8	9	141	103	109
14	Veldleeuwerik *			2		1	2	4		1				4	14	100	61
15	Graspieper *	11	1		1			1		1				3	18	105	86
16	Gele Kwikstaart *		1	1			5	1	1		2			1	12	118	109
	Aantal territoria	33	127	50	37	62	124	101	24	16	130	89	126	81	1000		
	Aantal soorten	8	10	11	10	8	11	11	8	9	10	11	10	11	16	12	12

* = Rode Lijstsoort

BRON: WEIDEVOGELMEETNET PROVINCIE NOORD-HOLLAND

aangetroffen als broedvogel. De afname van de Huismus lijkt tot stilstand te zijn gekomen; de indexwaarde ligt weer op het niveau van 2006.

Landelijk gebied Het Diemerpark en de Lutkemeerpolder zijn enkele jaren geleden heringericht. Door vegetatiesuccessie in deze gebieden namen tal van zangvogelsoorten er snel toe. De aantallen van veel van deze soorten lijken zich nu te stabiliseren. Maar liefst 35 soorten uit Tabel 1 werden alleen in het landelijk gebied vastgesteld als broedvogel.

Exoten Bijna 10% van de vastgestelde soorten kunnen min of meer als exoot worden beschouwd. Het gaat om Heilige Ibis, Soepgans, Nijlgans, Soepeend, Muskuseend, Fazant, Stadsduif, Halsbandparkiet en Alexanderparkiet.

Het jaarlijkse voorkomen van de Heilige Ibis in Botshol als broedvogel is vrij uniek. Deze soort broede in Nederland behalve in Botshol alleen bij Alphen a/d Rijn (zeven nesten van vrij vliegende paren in 2007) en in Limburg in de buurt van Nederweert (één nest in 2007) (SOVON Nieuws dec. 2007).

Rode Lijst Van de vastgestelde soorten komen er 23 voor op de Rode Lijst, waarvan er vier alleen in de weidevogelmeetnetplots zijn vastgesteld: Zomertaling, Slobeend, Grutto en Graspieper. Van de in totaal 106 vastgestelde soorten broedvogels staat dus ruim twintig procent op de Rode Lijst. Na de Grutto (269) en de Tureluur (144) is de Huismus is met 59 territoria de talrijkste van deze groep, gevolgd door Huiszwaluw (37 nesten, één kolonie). Ook Slobeend en Koekoek doen het met resp. 32 en 21 territoria goed in de Amsterdamse regio.

Net als in 2007 komen ook in 2008 de meeste Rode Lijstsoorten voor in de Lutkemeerpolder (tien stuks): Tureluur, Koekoek, Veldleeuwerik, Boerenzwaluw, Gele Kwikstaart, Snor, Grauwe Vliegenvanger, Huismus, Ringmus en Kneu. In totaal betreft het echter slechts 21 territoria. De Patrijs is hier verdwenen als broedvogel en komt niet meer voor in het overzicht. In 2007 was er nog één territorium. Verder scoren Diemerpark en Botshol goed met acht, respectievelijk zeven Rode Lijstsoorten; Diemerpark met Roerdomp, Koekoek, Groene Specht, Nachtegaal, Snor, Spotvogel, Matkop en Kneu en Botshol met Boomvalk, Zwarte Stern, Koekoek, Snor, Spotvogel, Grauwe Vliegenvanger en Matkop. Drie weidevogelmeetnetplots herbergen zes broedsoorten van de Rode Lijst: Barnegat, Rijperweg en Bovenkerkerpolder: Slobeend, Grutto, Tureluur, Veldleeuwerik, Gele Kwikstaart; Zomertaling in het Barnegat en Graspieper in het gebied aan de Rijperweg en in de Bovenkerkerpolder. In de Lange Bretten broedden vier Rode Lijstsoorten: Koekoek, Nachtegaal, Matkop en Kneu. Het Diemerbos (Koekoek, Spotvogel en Matkop) en Westgaarde (Ransuil, Groene Specht en Grauwe Vliegenvanger) herbergen elk drie Rode Lijstsoorten.

Het gebied met het hoogste aantal territoria van soorten van de Rode Lijst is het Oostelijk Havengebied (84), dankzij kolonies van Huiszwaluw en Huismus.

Amsterdamse Index In het broedvogeloverzicht uit 2007 (Van Groen 2008) is de Amsterdamse index geïntroduceerd. In eerste instantie is op grond van de gegevens van twaalf gebieden die zowel in 2006 als in 2007 werden geïnventariseerd een indexwaarde van de algemenere soorten berekend.

Deze gebieden zijn allemaal ook in 2008 geïnterpreteerd. Het gaat om Flevopark, Frankendael, Hortus & Wertheimpark, Oosterpark, Rembrandtpark, Westgaarde, De Mirandabad, Oostelijk Havengebied, Polderweggebied, Botshol, Diemerpark en Lutkeveerpolder. Nu er ook van vier telgebieden rond de Amstelveense Poel van de afgelopen drie jaren gegevens voorhanden zijn, hebben de indexwaarden uit Tabel 1 betrekking op gegevens uit maar liefst zestien gebieden. Als gevolg van de toevoeging van deze gebieden is van een aantal soorten de indexwaarde van 2007 gewijzigd ten opzichte van de berekening van vorig jaar.

Om te onderzoeken in hoeverre vogels toe- of afnemen is een index opgesteld voor soorten die in één van beide jaren minimaal tien territoria hadden in deze zestien gebieden samen. Het jaar 2006 is op 100 gesteld (zie tabel). Van 63 soorten is een indexcijfer berekend. Daarnaast is van twaalf soorten uit de weidevogelmeetnetplots een indexcijfer berekend. In enkele gebieden zijn niet jaarlijks alle vogels geteld. Hiermee is rekening gehouden bij het opstellen van de index. Op soortgelijke wijze zijn van de dertien weidevogelmeetnetplots indexwaarden berekend.

Hoge indexcijfers worden gevonden bij Knobbelzwaan (260), Boompieper (200, dankzij verdubbeling in Botshol), Dodaars (175), Lepelaar (164), Kuifeend (159) en Rietzanger (147). Ook in het agrarisch gebied rond Amsterdam neemt de Knobbelzwaan toe (indexcijfer 138). Een andere grote stijger hier is de Bergeend (160). Grote dalers zijn Turkse Tortel (55), Kneu (56), Matkop (60), Putter (64) en Snor (68). In de meetnetplots rond Amsterdam doet vooral de Veldleeuwerik het de laatste jaren slecht (indexcijfer 61). De kolonie Kokmeeuwen in Botshol lijkt in 2008 gestabiliseerd ten opzichte van 2007.

Interessant om te zien is dat de Krakeend in Amsterdam en directe omgeving nog steeds toeneemt (indexcijfer 120), terwijl de stand in het agrarisch gebied rond Amsterdam lijkt te zijn gestabiliseerd (indexcijfer 96).

Bovenstaand lijstje van stijgers en dalers ziet er heel anders uit dan het lijstje van vorig jaar. Naarmate de index over meer jaren berekend wordt zullen de echte stijgers en dalers er steeds beter uit komen. Vogelsoorten waarvan de aantallen vooral aan populatieschommelingen onderhevig zijn zullen geen duidelijke trend laten zien.

Het zou mooi zijn indien broedvogelgegevens van in dit overzicht nog ontbrekende gebieden beschikbaar komen. In een volgende versie van dit overzicht kan de index dan wellicht berekend worden met gegevens uit meer gebieden. Gebaseerd op meer gegevens zal de Amsterdamse index aan betrouwbaarheid winnen.

Tellers die hun gegevens nog niet aan SOVON hebben doorgegeven worden hierbij opgeroepen dat alsnog te doen. De gegevens worden door SOVON gebruikt bij de vaststelling van landelijke indexen. Voor een aantal (algemenere) soorten is het ook mogelijk een regionale index of een index per biotoop te berekenen. Vanwege het feit dat in stedelijk gebied relatief weinig proefvlakken liggen zijn juist ook deze gegevens van extra belang. Het beschikbaar zijn van gegevens van een paar plots meer of minder kan het verschil maken tussen het wel of net niet kunnen berekenen van betrouwbare indexen voor de urbane regio.

Hopelijk is dit overzicht een stimulans voor alle tellers om ook in het voorjaar van 2009 er op uit te trekken en de vaste telgebieden opnieuw te inventariseren. Nieuwe tellers die graag willen deelnemen aan broedvogelinventarisaties kunnen een keer met een ervaren teller meelopen of meedoen aan een cursus om hun veldkennis op niveau te brengen. Vooral de kennis van de zang van de relevante vogelsoorten en gestandaardiseerd werken is essentieel om te komen tot betrouwbare inventarisatieresultaten.

De kaart van het werkgebied van de VWGA is te vinden op vogelwerkgroepamsterdam.nl.

Dankwoord De volgende personen, op volgorde van voornaam, hebben in 2008 meegewerkt aan de inventarisaties:

Anne van Echtelt (Diemerbos), Auke Jansen (Frankendael), Bas den Herder (Diemerbos), Ben Daemen (Flevopark, Oosterpark, Oostelijk Havengebied), Bram Heuseveldt (Kleine Poel), Cathy Wiersema (Diemerbos), Erik de Vries (Oeverlanden West, Bloesempark), Ferry van der Lans (Lange Bretten), Frank van Groen (Polderweggebied, Barnegat, Broekerveer, Holendrecht- en Bullewijkpolder, Middelpolder, Bovenkerkpolder), Frans de Kruif (Diemerbos), Henk Breij (Oeverlanden Zuid), Hester Schoute (Oosterpark), Jan van Blaken (Westgaarde, Lutkeveerpolder), Jan Timmer (Hortus & Wertheimpark), John van der Woude (Botshol), Manuel Segond von Banchet (Hortus & Wertheimpark), Marianne Loeber (Diemerbos), Merijn van Leeuwen (Diemerpark), Peter-Paul Boermans (Oeverlanden West, Bloesempark), Petra Snijder (Diemerbos), Philipp Derks (Park De Kuil, Eendrachtspark, Erasmuspark, Gerbrandypark), Rob Baars (Diemerpark), Ruud Brouwer (Nieuwe Gouw, Gouwsloot, Dorre IJp, Belmermeer, Poppendam, Rijperweg, Rietbroek, Marken), Silvan Laan (Diemerpark), Tanja Wit (Diemerbos), Teun van Dijk (Rembrandtpark), Wendy Bach Kolling (Oosterpark) en Zweitse Scheeringa (Mirandabad en omgeving).

Dank gaat ook uit naar de Provincie Noord-Holland voor het beschikbaar stellen van de gegevens van het Weidevogelmeetnet ten behoeve van dit overzicht.

Literatuur

De Bruin E. 2008. MUS-sen in Groot-Amsterdam. De Gierzwaluw jg. 46 (2): 11-17.
Van Dijk A.J. 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (broedvogelinventarisaties in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
Van Groen F. 2008. Broedvogelinventarisaties in 2007. De Gierzwaluw jg. 45 (4): 14-21.
Louwe Koijmans J. 2006. Broedvogelinventarisaties in 2005. De Gierzwaluw jg. 44 (1): 12-13.
Louwe Koijmans J. 2007. Broedvogelinventarisaties in 2006. De Gierzwaluw jg. 44 (4): 8-13.
SOVON Nieuws, december 2007. SOVON Vogelonderzoek Nederland, jg. 20(4).
Teunissen W.A. & van Kleunen A. 2000. Weidevogels inventariseren in cultuurland. Handleiding Nationaal Weidevogelmeetnet. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.